

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Cena: Za celo leto 56 K, za pol leta 28 kron, za četrt leta 14 K, za 1 mesec 5 kron. Posamezna številka stane 60 vinarjev. Na pismene naročbe brez pošiljave denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Ne-ankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Strossmayerjeva ulica št. 3. Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 45 v od 1 mm, za poslana, naznanila občnih zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. 75 v od 1 mm, za reklamne novice med tekstom 3 K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 8 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 66.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU.

ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Naš cilj.

Že davno so za nami časi, ko so se godili čudeži in težko, da bi se zopet kedaj povrnili. Johanca iz Vodice, ki je v nekem dolenskem farovžu »kri švicala«, jih je hotela sicer zopet obuditi, pa se je nazadnje vendar izkazalo, da ji je tisto kri donesla vaški mesar. Zadnje čase pa nas hočejo zopet v uredništvih klerikalnih listov »Slovenca«, »Straže« in »Gospodarja« prepričati, da se vendar gode čudeži. Že celo leto namreč pišejo, da je naša Jugoslovanska Demokratska Stranka umrla, da je ni nikjer več in vendar so njihovi listi od uvodnika do zadnje notice dan za dnem polni samega obrekovanja in uničevanja naše stranke. Dan za dnem nam pojo gospodje pogrebno pesem, pa se takoj drugi dan izkaže, da se je dogodil neverjeten čudež — mrtvec je vstal, predno so ga dobro zagrebeli. In prav nič se ne motimo, če rečemo, da se gospodom Rimljanom godi kakor pravi- lječnim vitezom, ki so sekali zmajem glave, pa je iz ene odsekane glave zrastle sto novih. Da, mi rastemo kljub vsemu, ideja napredka, demokratizma in narodnega združenja se širi sama in ves ljuti boj zakrknjenih rimskih internacionalcev ji ne bo zastavil pota.

Naše delo je težko, ker nas je malo, ki bi se lahko poleg svojega poklica posvetili tudi javnemu delu, vendar smo ponosni, da z malo peščico bojevnikov dosežemo tako lepe uspehe. Veseli nas, ko dobivamo dan za dnem od najodličnejših mož iz mest in dežele priznanja, da se naš list »Nova Doba« tako lepo razvija, tako da ga smatrajo kot najboljši slovenski časopis. In to je tudi naše stremiljenje; trudimo se, da bi svako številko »Nove Dobe« spopolnili in nudili bralcem zanimivosti in poučno tvarino, katere ne najdemo v nobenem drugem listu. Imamo radi tega tudi velike stroške in za to ne bo odveč, če apeliramo na vse prijatelje »Nove Dobe«, da se vsak zase tudi primerno potruji, pridobiti nam novih plačujočih naročnikov, ter nam tudi iz svojega okraja stalno poroča vse zanimivosti. Tako bo imel vsak sam zase in celota še večje veselje z listom in obenem zavest, da tudi on prispeva k povzdigi našega napredka.

Širiti časopisje med ljudstvom, pa tudi med inteligenco, mora biti sedaj naša prva naloga. Ne ravno zato, da bi pri bližnjih občinskih in državnoborskih volitvah zmagali, ampak predvsem radi tega, da bo narod v tem

razburkanem času, ko bo večina listov v strankarski strasti pozabila na najprimitivnejšo dostojnost, imel vedno v rokah časopis, kateri mu bo vestno in pošteno kazal pravo pot k cilju našega narodnega stremiljenja, kateri mu bo vedno zanesljiva šola poštenega političnega življenja. Moramo upoštevati, da ena številka dobrega časopisa, dosti- krat en stavek, ki ga posameznik ali njegova družina doma premišljeno in v miru prebere, dosti več zaleže, kakor pa nešteto kričavih govorov na razburjenih shodih. Zato tudi ni dovolj, da družinski oče prebere časopise v čitalnici ali kavarni, svojo rodbino pa pušča doma brez duševne hrane in se tako tolikokrat dogaja, da so žene naših najnaprednejših mož istočasno slepo orodje klerikalnih fanatikov.

To je najmanjše, kar moremo zahtevati danes od svojih pristašev. Če klerikalna stranka danes po končani vojni kljub temu, da je ljudstvo do zadnjega kočarja in hlapca zrevolucionirano in sicer protiklerikalno, — živi, potem je to pripisovati samo veliki agiliti njenih vodij — kaplanov in župnikov, ki predvsem nimajo nikakih osebnih in družinskih skrbi in težav, v poklicu malo dela ter radi tega v svoji osamelosti lahko in tudi hote posvetijo ves svoj prosti čas, energijo in duhovniški upliv političnemu delu. Mi imamo zopet toliko inteligence v svojih vrstah, da bi prav lahko to klerikalno delo paralelizirali, če bi se vsak inteligent vsaj malo posvetil tudi javnemu življenju in tako razbremenil one redke izjeme, ki nimajo niti minute oddiha.

Mi ne stremimo ravno za zmago, vlade želni nismo, moramo pa stremeti po tem, da se končno tudi slovenski narod otrese klerikalnega jarma, da ne bomo še po svetovni vojni nosili sramotnega pečata, da smo še edin klerikalni narod na celem svetu. Ni treba, da so že pri teh prvih volitvah klerikalci poraženi, mogoče se jim še posreči s to ali ono zvijačo, nasiljem, posebno pa s prižnicami tokrat doseči znatno število glasov — trenutno pa so gotovo povsod v veliki manjšini, če ne na tleh — naš cilj pa mora biti, da gledamo s smotrenim delom v bodočnost, in iztisnemo še to manjšino. Težko to delo ne bo. Sai na tej stranki ni druge resnice, kakor sovraštvo proti vsemu, kar je napredno, njihov cilj samo nadvlada in popolna nadvlada duhovnikov ne samo v cerkvi, ampak še bolj tudi na političnem polju. Mi se zavedamo, da je boj proti tej stranki

obenem tudi boj za vero, kajti kakor hitro bo klerikalna stranka videla, da nima več politične nadoblasti v rokah, bo tudi zginila iz ust in mišljenja njenih voditeljev tista odurna oholost, zagriženost, zlobnost in sovraštvo, s prižnic bo zginilo hujskanje, duhovniki bodo šli v sebe in bodo sprevideli, da so hodili, zapeljani po nesrečnem zidu advokatu Šušteršiču, po krivih potih in tedaj se bo v hišah božjih zopet glasil glas prave krščanske ljubezni do bližnjega.

In kdo si ne želi teh časov? Mi vemo, da je nešteto zmernih duhovnikov, resnično dobrih pastirjev, naših misli. V naši Demokratski Zajednici je tudi par poslancev katoliških duhovnikov in redovnikov s Hrvaške in Dalmacije in nam torej gotovo noben poštenjak ne more očitati, da bi bilo naše delo v čemurkoli na škodo cerkvi ali celo veri.

Kličemo torej vse poštenjake v naš krog, ki je vedno širji in bo vedno večji, ker je velik tudi naš cilj!

—n.

POLITIČNE VESTI.

V zadnji uri. — Boj za Reko. — Sklepi slovenskih strank.

Dolgo vrsto mesecev smo čakali rešitve jadranskega vprašanja. Malone da je že zaspal ves interes na tem vprašanju. Zadnje dni, ko je stopilo vprašanje Jadrana v pariškem svetu na plan, da se pretrese in končno reši, razburkale so najrazličnejše vesti našo javnost, posebno pa vse sloje v Sloveniji. Vse te vesti trsili so najbrž Italijani, sklenilo se pa v resnici ni še nič. — Da se temu nasproti pokaže stališče Slovenije, sklicale so vse politične stranke v Sloveniji izredna zborovanja svojih načelstev in sklepale o situaciji.

Resolucije, ki so jih sprejele tako jugoslovanska demokratska stranka, vseslovenska ljudska stranka, kakor tudi jugoslovanska socialno-demokratska stranka, so si v bistvu jednake. Iz vseh izhaja ena in ista zahteva, odločno vztrajanje na starem programu pravičnosti, ki edini zamore vzpostaviti red in prijateljstvo med narodi. Narodi naj sami odločujejo o svoji usodi. Da se naj tudi našemu narodu v Primorju prilika, da izjavi svojo pripadnost, brez nasilja. Iznova in odločno se protestira proti vsakemu nasilnemu razlaščenju mesta Reke in okoliškega ozemlja, pristanišča in železnic. To je del naše zemlje in mora ostati združen

z nami. Glede Dalmacije, obali in otočja, kakor posameznih mest se zahteva popolna suvereniteta Jugoslavije, vsako umikanje iz tega stališča bi vzbudilo velikansko razburjenje v narodu, ki bi imelo nedogledne posledice. Zahteva se za Jugoslavijo cela obal od izliva Soče, vsa slovenska Primorska, ker sicer pride ogromni del slovenskega in hrvaškega življa v suženjstvo. Soc.-dem. stranka povdarja svoje stališče glede samoodločbe narodov, protestira proti nevarni reški kolobociji in apelira na svetovni proletarijat, da pomaga v tej pravični borbi. Vse stranke so v zahtevah po nedotakljivosti slovenskih zemlja edine in zahtevajo odločno pripadnost istih Jugoslaviji.

Vlada naj vpoštevata te zadnje klice naroda in pazi, da ne bo država v tej zadnji borbi za naše pravice utrpela poraza.

Regent Aleksander obišče Slovenijo. Iz pogovora prestolonaslednika regenta Aleksandra s predsednikom deželne vlade za Slovenijo dr. Žerjavom, ki se je vršil v vlaku, s katerim se je vračal regent iz Pariza, posnemamo, da se je regent živo zanimal za ljudske potrebe v Sloveniji ter si dal posebno podrobno poročati o stanju prehrane. Želel je tudi slišati, kako se ogreva naš del naroda za Reko in jadransko vprašanje. Prestolonaslednik je dal sporočiti, da bo spomladi, ako mu bodo državni posli dovoljevali, posetil naše kraje za dalje časa, da stopi z narodom v neposredni stik.

22 milijard vojne odškodnine. V beograjskih poučenih krogih se zatrjuje, da je vprašanje vojne odškodnine za nas ugodno rešeno. Pri razdeljevanju vojne odškodnine dobimo kot prvo polovico 6 odstotkov, kot drugo polovico pa 5 odstotkov, tako da odpade na nas nekaj nad 22 milijard frankov. Nemčija plača kot prvi obrok 142 milijard; od te svote dobi Jugoslavija 9 milijard frankov. Ker naša država potrebuje mnogo denarja, bodo dali zavezniki za teh 9 milijard bone, katere bomo potem zamenjali za gotovino. — Na podlagi teh bonov so se začela pogajanja o najemu posojila v Ameriki in Angliji.

Dr. Šušteršič bi se rad vrnil. Iz Zagreba se poroča, da bi se dr. Šušteršič, ki še vedno biva v Ženevi, rad vrnil v domovino. Čim je slišal o naklepih, da se ustanovi vmesni državica, skoval je ta sklep, računajoč s tem, da bi imel v tej vmesni državi med Italijo in Jugoslavijo zopet sijajno kariero. Pisal je v ta namen lastnoročno

Čudak.

Rusko spisal A. Avrečenko.

1.

Slučajno sva se seznanila in slučajno sva si postala celo prijatelja. Vendar pa sem že v začetku spoznal v njem nenavadnega čudaka.

Bilo je čudovito lepo jutro. Šla sva po rosnih poljih, nad katerimi je vzhajalo solnce. Globoko vase sem dihal sveži vonj zemlje in čisti, drhteči zrak.

»Kako čudovito in krasno jutro!« sem zaklical ves očaran.

»Da, da«, je pritrdil moj spremljevalec, »le škoda, da nisem oblekel slabših čevljev. Rosa je zmočila moje nove škornje.«

»K vragu z vašimi škornji! Oglejte si vendar raje življenje v naravi, kako se trudi vsak črviček, vsak hrošč, da si pripravi življenje, da do dna izrabi vse, kar mu nudi življenje.«

Malomarno je zmajal z glavo: »Seveda so hrošči različni in tudi nazori o življenju. In kaj hočete s hrošči? Drevesne škornje glojajo in delajo škodo.«

»Pač ne ljubite narave?«

»Nič kaj se ne marava in ne razumeva.«

Videl sem njegovo sključeno postavo, utisnjene prsi, rumene brke na blede obrazu in sem si mislil:

»Resnico si povedal. Narava ti ni naklonjena in te ni obdarila.«

Začel je zopet:

»Tale travnik vas navdušuje, po mojem mnenju pa je z vsemi svojimi cvetlicami naravnost neokusen. Te barve so brez premisleka, brez razvrstitve in harmonije na kup nametane.«

»Razumem. Harmonije hočete več. Toda to prepustimo raje naravi, ki je najbolj naravna. Se morda še spominjate onih čudovitih Puškinovih verzov o tihih noči v Ukrajini?«

»Veste, česa me ti verzi spominjajo? Nekega protokola, policijskega zapisnika. Kaj opisuje pesnik? Tiho noč v Ukrajini... Na tem ni ničesar posebnega; kajti noč je vendar po navadi tiha. In potem prozorno nebo... tudi ničesar nenavadnega, kadar ni oblakov. Vsak navaden človek je že gotovo tisočkrat dejal: »Kako čisto nebo, kako svetle zvezde!« Tudi premikanje zraka in topolov je povsem naravna priklazen, ki je ne bi noben kmet občudoval.«

»Nikar ne skrunite lepote! Mesto srca vam leži kos lesa v prsih.«

Smehljal se je in je odvrnil:

»Ne, ne, srce je zdravo in normalno, le pljuča so ničvredna.«

2.

Nekoč na cesti sem zopet srečal čudaka. Naglo je hodil in pazljivo gledal napise trgovin.

»Dober dan, gospod čudak, kam pa?«

»Krsto bi kupil.«

»Se šalite? Pojdite raje z menoj,« se mu nasmejim.

»Ne utegnem. Častna beseda, da moram kupiti krsto.«

»Za koga?«

»Za našo gospodarico. Ravno kar je umrla. Sorodnike je preveč pretreslo, pa so naročili meni. Sicer pa je že imela šestdeset let.«

Slednjič sva našla prodajalno krsto. Čez več stopnic sva prišla vanjo, v klet.

Čudak je izbral srednjeveliko, črno krsto in poiskal svoj zapisnik, da bi plačal. Tedaj pa se je domislil nečesa važnega. Z očmi je preletel vso delavnico.

»Se česa želite?« je takoj vprašal mojster.

»Da, kaj menite, ... če je kdo pol glave manjši od mene, kako dolg bi potem bil?«

»Kako visok, pač hočete reči?«

»Ne, tu gre za dolžino ležečega človeka. Potrebujem namreč še eno krsto. Bolje je, da že sedaj poskrbim, da si pozneje prihranim trud.«

»Za koga pa?« se začudim.

»Za mojega očeta.«

»Kaj? Je vaš oče mrtev?«

»Še živi, toda bolan je ... nekaj mesecev še zna živeti.«

»In tako govorite o svojem očetu?«

»Ničesar nenavadnega, nenaravnega nisem dejal. Prav žal mi je, toda on ne ozdravi nikoli več. Danes ali jutri bo krsta potrebna.«

»In vi ste v resnici zmožni, da kupite krsto za očeta, ki še živi?«

»Pa saj je moj stari ne bo videl. Na podstrešju jo shranim ...«

»Vrag vas razumi ... Zbogom!«

3.

Naslednje poletje je čudak preživel v Švici, kjer je precej okrevljal. Na dan svojega odhoda se je seznanil v hotelu z rodbino visokega uradnika iz Petrograda, Dvajsetletna hčerka Irin mu je izvanredno ugajala. Po obedu je sledil in šetala sta po bregu jezera.

»Kako škoda,« je začel, »da sem vas spoznal še le danes, ko zapuščam Švico.«

»Da, škoda.«

»Ugajate mi.« Pogledaj je na uro. »Glejte, do mojega odhoda je še eno uro časa. V tem času se pač ne da ničesar doseči. Če pa ste pametno dekle, me boste razumeli. Zdi se mi, da vam nisem zopern. Če bi bilo še mesec dni časa, zaljubili bi se vame in postali moja žena. Tega časa pa žalibog nimam več na razpolago, toda pripravljen sem, da vas poročim. Vem, da se pride le polagoma do te točke; najprvo pogledi sem in tja, potem se lahko in iskreno podajo roke, slučajen vzdihljaj, poljub po kratkem boju in

pismo občini Šmihel pri Košani (blizu St. Petra na Krasu) ter jo naprosil, naj ga sprejme med svoje občane; obljubil je tudi precejšnjo svoto kot darilo. Občinski svet je imel na to ponudbo slavnostno sejo in sklenil, da Šušteršičevi prošnji ne ugodijo, povdarjajoč, da ima isti svojo domovinsko pravico v Ljubljani. Če ga tam ne marajo, ga tudi Šmihelci nočejo. Zanimivo je, da je bila občina Šmihel pred vojno ena prvih Šušteršičevih trdnjav.

Zadnja seja vrhovnega sveta. Vrhovni svet v Parizu je imel 19. tm. zadnjo sejo pod predsedstvom Clemenceauja in morda sploh zadnjo sejo, če prodre angleški predlog, da se naj namesto vrhovnega sveta vršijo v bodoče konference poslanikov. Na tej zadnji seji sprejel je vrhovni svet odgovor naše vlade na italijanski predlog glede jadranskega vprašanja. Naš predlog podpira Francija in Anglija. Lloyd George namerava izposlovati za Clemenceauja posebno počaščenje.

Madžarska je zadostila našim zahtevam glede odškodnine za vpad v Prekmurje. »Pravda« poroča, da so se predstavniki Madžarske oprostili radi incidenta v Prekmurju in obljubili, da se slični dogodki ne pripetijo več. Odstranili so poveljnika, degradirali poročnika, ki je poveljeval pri vpadu in odpustili prizadete podčastnike. Plačati hočejo odškodnino ranjenim in poravnati škodo. Naša vlada bo na to dopustila zopet izvoz živin v Madžarsko.

Mirovna pogodba z Madžarsko. Ko je madžarska mirovna delegacija dobila mirovno pogodbo izročeno, dovolil se je isti 15-dnevni rok, da izdela in predloži protipredloge. — Ko so v Budimpešti zvedeli za določbe mirovne pogodbe so razobesili ne samo na javnih, ampak tudi na zasebnih poslopih žalne zastave.

Avstrija kolekuje bankovce. Iz Celovca se poroča, da bo nemška Avstrija kolekovala svoje bankovce in pobirala pri tem tudi 20 odstotno odajajo, kakor se je to pri nas že izpe-ljalo. Pred par dnevi so imenovali vsenemški Celovčani to »švindl«, sedaj je pa ta »švindl« postal resnica.

Avstrija — bankrotna. Poročila javljajo, da je padla vrednost avstrijske krone na curiški in bazelski borzi na 1 švicarski vinar.

Odstop Clemenceauja. Vsled izvolitve Deschanela za predsednika francoske republike, odstopi Clemenceau. Ta je 19. tm. dopoldne izročil osebno predsedniku Poincaréju demisi-jo svojega kabineta. Deschanel bo poveril baje Millerandu sestavo novega ministrstva.

Clemenceau gre v Egipt. Iz Pariza javljajo, da namerava Clemenceau odpotovati na dva meseca v Egipt. V pogovoru je Clemenceau izjavil, da ne bo pisal nobenih memoarjev.

Padanje danske valute. Vsled uvoza preobilice luksuznega blaga iz inozemstva, začela je padati valuta Danske precej občutno. Ustanovil se je valutni svet, da prepreči te neugodne pojave.

potem — odločilna beseda, ki zavojuje roko in srce. Da se podajo roke, računajmo dva tedna, do zdihljaja — dva tedna, do poljuba — en teden, to vse da mesec dni. Bila bi težka naloga, to vse porazdeliti na to uro, ki mi je še preostala. Vendar premislite in pri vašem povratku v Rusijo sva lahko že oba srečna.

„Znoreli ste! Vse bi se smejalo! Tako nesramnost!“

„Čemu? Ne čudili bi se, če bi vam vse to povedal čez mesec dni. Tako pa mislite, da morate odkloniti. In kaj bi se v tem mesecu velikanskega moglo dogoditi? Kavalirjenje bi bilo vse. Nekaj šopkov cvetic, par vstopnic v gledališče, par zavrtkov bonbončkov... No, če tako spoštujete tradicijo, tedaj dovolite, da vam takoj obenem kupim trideset šopkov cvetic, dva kilograma sladkarij in cel zvezek vstopnic k današnji predstavi „Nore“. Kaj ni to slednjič isto?“

„Ali ste blazni, ali predrzni!“ je osorno zaklicala mlada gospodična. Iztrgala mu je roko, ki jo je hotel zadržati in je odšla.

Dolgo in žalostno je čudak gledal za njo. Bilo mu je, kakor da je sreča šla od njega, ne da bi ga razumela.

4.

Bil sem v silni denarni zadregi in sem se napotil k prijatelju čudaku.

MARIBORSKE NOVICE.

Električna razsvetljava v Mariboru se bo napeljala, kakor se sliši, že početkom aprila t. l. iz falske centrale. **Maribor središče kmetijskega šolstva.** Deželni predsednik dr. Žerjav je stavil ministru predlog, da se v Mariboru, v poslopju vojaške realke s prihodnjim šolskim letom otvori 1. Sadjarska in vinarska šola z značajem, kakor ga ima znana šola v Klosterneuburgu, 2. Kmetijska srednja šola in 3. Gozdarska šola.

Na državni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se vrši od 24. do 26. februarja tridnevni tečaj za obrezovanje trsja, ter čiščenje in obrezovanje sadnega drevja. Prijave je vposlati podpisnemu ravnateljstvu do 15. februarja. Stanovanje si naj zasigurajo udeleženci sami.

Pasji davek v Mariboru. Deželna vlada za Slovenijo je dovolila mestu Maribor pobiranje pasjega davka. Za psa nad 2 mesca starega se plača 30 K, za vsakega daljnjega 30 K več. Za vojne pse vojaške uprave plača se 1 K; za čuvaje na verigi po 10 K letno.

Sokolstvo.

Teharje. Telovadno društvo »Sokol« Teharje ima redni občni zbor v nedeljo dne 25. jan. 1920 ob 15. uri v prostorih g. Spes-a, gostilničarja Slance (Teharje). Vse članice in člani so vabljeni, da se istega sigurno udeležijo. Zdravo! Odbor.

Šentjurški Sokol ima v ned. 25. jan. tl. ob 3. uri pop. v telovadnici svoj letni občni zbor z običajnem sporedom. Sestre in bratje, prijatelji dobrodošli. Vdeležite se polnoštevilno!

»Kulturno-prosvetno delo v sokolskih društvih.« Pod tem naslovom je priobčil prof. Ljudevit Pivko obširne in temeljite članke v »Mariborskem delavcu«, ki je vsem sokolskim društvom toplo priporočamo v pretres in uvaževanje, ker je prosvetno delo zadnji čas pri Sokolu precej zaspalo.

CELJSKE NOVICE.

Seja volilnega odbora JDS v četrtek 22. tm. ob 8. uri zvečer v uredništvu »Nove Dobe«.

Mestno gledališče. Člani kraljevega slov gledališča iz Ljubljane prirede v pondeljek, dne 26. januarja v mestnem gledališču pod vodstvom režiserja in operetnega komika g. Jos. Povh-eta, »Operni in operetni večer«. Sodelujejo prve moči kralj. slov. opere, kakor gdč. Richterjeva, primadona, g. Drvota, operni tenor, gosp. Levar, operni bariton in gospod Povh, Celjanom dobro znani in priljubljeni komik. Spored, katerega so si izbrali ljubljanski gostje za gostovanje v Celju je prvovrsten in obsega repertoar iz najpriljubljenejših in popularnih oper, kakor Rigoletto, Manon. Prodana nevesta in Bohème. G. Povh je za stopa operetni del tega večera in nam zapoje humoristični podpuri, sestav. iz osmih

Takrat je bil že pokopal svojega očeta. „Brez ovinkov. Potrebujem takoj tisoč rubljev.“

„Lepo. Imam jih.“

„To se pravi, imeti srečo. V treh in pol mesecih vam jih vrnem.“

„Počakajte“, je odvrnil in se zamislil, kakor da računa. „Rekli ste po treh in pol mesecih. To ne gre. Ali mi plačate po dveh in pol mesecih, ali pa sploh nič več.“

Presenečen sem ga pogledal in rekel:

„Kar govorite, je nerazumljiva uganka.“

„O, prav enostavno,“ je odgovoril mirno. „Račun je prav lahek. Po dveh in pol mesecih še lahko sprejemem posojeni denar, po treh in pol mesecih pa ne več.“

„Ali odpotujete?“

„Pravzaprav ne. Boleham, pljuča odpovedujejo. Zdravniki menijo, da živim še kvečjemu tri mesece.“

Skočil sem s stola. Čudak pa mi je potrkal na ramo in rekel mirno:

„Če pa preje odpotujem, ne skrbite. Dedičev nimam, z grobarji sem se že tudi dogovoril in jih plačal. Vse je v dobrem in pravem redu.“

Dva meseca pozneje je umrl. — Spreml sem ga do groba, edini pogrebec. Tisoč rubljev mu dolgujem še danes.

operet, ter krasen valčkov rondo iz operete »Korneviljski zvonovi«. Začetek točno ob pol 20. in konec ob pol 22. uri. Vstopnice se dobivajo v predprodaji pri gdč. Engelmannovi in na večer prireditve pri blagajni. Ker je zanimanje veliko, opozarjamo, da si vsakdo pravočasno preskrbi vstopnico za ta večer.

Anonimna pisma krožijo po vseh mestecih, kjer je veliko majhnih in malo čednih ljudi. In tako tudi Celje ni izvzeto te dobrote. Nekateri pošiljajo anonimna pisma iz hudobije, mnogo ljudi pa ima še takšno bolezen, da morajo ravno najplemenitejše osebe oblatati izza kota. Te dni nam je poslala v vpogled takšno umazanost odlična gospa, kateri pisec gotovo ni vreden niti čevljev osnažiti. Zato smo pismo položili tja, kamor spadajo smeti. Pisca pa ne bo težko zaslediti in to bo za njega in še za marsikoga drugega najboljše zdravilo.

Občni zbor Celj. pevsk. društva se vrši v sredo 21. tm. ob 8. uri zvečer v mali dvorani Nar. doma.

Protestni shod beguncev. V nedeljo dne 25. tm. se vrši v mali dvorani Narodnega doma protestni shod beguncev proti nameravani rešitvi jadranskega vprašanja.

Občni sestanek v četrtek 22. prosinca bo v gostilni »Pri grozdu« v Celju.

Občni volilni shod dne 20. prosinca v Gaberju se je vršil ob zelo skromni udeležbi, vsled česar seveda tudi ni moglo priti do kakih obveznih zaključkov. Navzočih je bilo le nekaj čez 30 obrtnikov. Očividno smatra večina okoliških obrtnikov za umestnejše, če hodi vsak svojo pot in se ne briga za svoje stanovske tovariše. Opomba uredništva: Priobčujemo poročilo, ker smo isto prejeli od odličnega javnega delavca; nam pa se zdi njegov pesimizem prehud, ker je udeležba 30. obrtnikov za prvi zaupni volilni sestanek ene občine vsekakor ne samo zadostna, ampak velika. Povrh tega pa se nam poroča, da je bil zborovalni lokal itak poln. Drugič bo pa že boljše!

Šahovski turnir v Celju. Celjski šahovci priredijo v mali dvorani »Narodne kavarne«, pričenši 24. januarja t. l. ob 20. uri šahovski turnir, ki ter se nadaljuje vsaki dan ob isti uri izveniši nedelje. Udeleži se ga lahko vsak Srb, Hrvat in Slovenec, ki stalno prebiva v Celju. Vpisnina, ki se porabi za darila, znaša 10 K za vsakega igralca. Prijavit se je pri g. dr. Švabu v Celju do 24. tm. opoldan.

Splošna gospodarska zadruga za Slovenijo podružnica Celje sklicuje izvanredni občni zbor na 26. tm. ob 1/2 20. uri v malo dvorano Narodnega doma. Zaradi zelo važnih zadev se p. t. člani vabijo k polnoštevilni udeležbi.

Riž in krompir. Splošna gospodarska zadruga za Slovenijo podružnica Celje prodaja svojim zadrugnikom riž in krompir dne 23. in 24. tm. vsaki dan od 8.—12. in od 14.—18. ure po vrstnem redu priglasnic na uro 15 stran kam. Papirnate vrečice za riž, kakor posodo za krompir je seboj prinesiti.

Nov seznam telefonskih abonentov za Celje se dobi v Zvezni tiskarni. Komad 4 K.

Gremij trgovcev v Celju poroča: »Na sestanku članov Gremija trgovcev v Celju dne 3. t. m. v hotelu »pri Kroni« se je sklenilo, odpraviti vse prispevke za razne veselice in sploh vsa darila v denarju ali blagu. Nasprotno pa se zavežejo vsi člani Gremija trgovcev v Celju prispevati v skupen fond, ki ga upravlja odbor Gremija, za vsako v njih obratu zaposleno osebo po 50 K. Prekoračenje teh sklepov se kaznuje z globo 500 K. Od tako nabranega fonda se določi polovica za Mestno trgovsko šolo v Celju, druga polovica se pa razdeli po sklepu odbora Gremija. — Samo ob sebi je razumljivo, da je pristop članov Gremija h kateremukoli društvu z navadno članarino prost.« — Tako gremij. — Mi smo to vest v svoje začudenje brali že včeraj v nekaterih izložbah tukajšnjih trgovin. Svoje stališče k temu sklepu pa smo deloma že povedali v zadnji »Novi Dobi« v noticah »Kdo daruje?« in »Ali je res?« Slišali pa smo, da s tem sklepom itak tudi večina celjskih trgovcev ni zadovoljna ter radi tega sklepa tudi ni razobesila v svojih trgovinah. Upamo torej, da bodo trgovci sami preuranjeni sklep spravili s sveta, zato si tudi zaenkrat pridržujemo nadaljnja izvajanja. Naše kulturne in humanitarne institucije pa radi tega ni-

kakor ne smejo trpeti, ravnotako odločno pa tudi obsojamo neprestano nabiranje za razne zabavne prireditve — in to celo pri ljudeh, ki na prireditve potem niti vabljeni niso, ali sploh nimajo dostopa.

Dijaški kuhinji v Celju je darovala ga. Riči dr. Majerjeva v Šoštanj, v spomin na svojega sina Ančeta, 200 K; istemu društvu je poslal g. dr. Sándor Hrašovec, odvetnik v Kozjem, 214 K, ki jih je nabral pri odhodnici g. zdravnika dr. Jankoviča.

Občni zbor Zveze trg. nastavljen cev na slovenskem ozemlju, krajevna skupina Celje, se vrši v nedeljo dne 25. jan. ob 14. (2.) uri popoldne v prostorih hotela »pri Kroni« v Celju. — Dnevni red: Poročilo tajnika, blagajnika in volitev novega odbora. Prosiijo se vsi tovariši in tovarišice, ki so včlanjeni pri omenjeni skupini, da se točno in zanesljivo udeležijo zborovanja.

Tudi trgovina Jakowitsch izživa v svojih izložbah s samonemškimi listki, ter hoče s tem očividno zabraniti obisk Slovencev. Kaj dela oblast, da dopušča takšno zbadanje? Ta tvrdka je baje tudi pod državnim nadzorstvom — ali gospod. nadzornik nikoli ne obišče trgovine, da ne vidi teh nemških oznak?

Dramatičnemu društvu v Celju je poklonil g. okr. glavar dr. Žužek 100 K, za kar mu izreka zahvalo odbor.

Šolski knjižnici mestne osnovne šole je naklonil g. dr. E. Kalan 500 K, za kateri velikodušni dar se mu izreka najlepša zahvala. J. Bizjak, vodja.

Pevskemu društvu »Ojki« v Celju so darovali gg.: dr. Ant. Schwab zdravnik 50 K; Kramar Franc trgovec 50 K; Ferlež Ivo trgovec 40 K; Kocuvan Ant. trgovec 10 K; Gaberc Vinko uradnik 10 K; Stermecki Rudolf trgovec 50 K; Rožič Josip trgovec 20 K; Putan Lukas trgovec 10 K; Hönigmann trgovec 25 K; Rakusch Daniel trgovec 50 K; Weren Josip trgovec 25 K; Stinger Avguštin trgovec 50 K; Krick Fran trgovec 10 K; Matič Henrik trgovec 10 K; Sirec & Drogenik trgovca 20 K; Kramar & Vrtovec (Sanitas) 20 K; Rasch Fric trgovec 20 K; Wogg Viktor trgovina 50 K; Jakovič Fric trgovec 50 K; Kos Ivan trgovec 50 K; Kirbisch Josip pek in posest. 50 K; Zanger Dušan trgovec 50 K, vsi v Celju. Vsem darovalcem se društvo najlepše zahvaljuje.

Zgubljene in najdene stvari. Fischer Vera v Celju, Kralja Petra cesta 26, zgubila je 8. tm. na poti od Cankarjeve do Gosposke ulice denarnico iz usnja z bankovcem po 50 kron. — Na okopih se je 6. tm. našla okrog 60 kg težka bala sena. Dobi se pri Valentinu Korošec, Slomškov trg. — Veločnik Jerica v Benjamin Ipavčevi ulici št. 19 zgubila je 24. decembra l. l. črno usnjato denarnico z vsebino 65 kron, 1 rožni venec in eno žepno ruto. — Šuster Olga v Spodnji Hudišnji št. 22 je zgubila 28. decembra l. l. od trgovine Ravnikar po ulici za Kresljo do gledališča malo srebrno naročno uro na rumenem usnjatem pasu vredno 150 kron. — Bogovič Josip, sodni nadoficijal, Kersnikova ulica 8, zgubil je 18. decembra l. l. denarnico z 250 kron, enim kuponom št. 53 čez 50 kron in eno izvoznico okr. glavarstva v Ljutomeru, glasečose na njegovo ime.

DNEVNE NOVICE.

Pobožna »Straža« preklinja. V Mariboru so imeli do zadnjega časa v Cirilovi tiskarni poseben list »Male Novice«, ki je imel edino nalogo, napadati vladnega komisarja dr. Viljema Pfeiferja. »Male Novice« so umrle (gotovo zato, ker klerikalna stranka raste in pridobiva tal), zato so prenesli »trganje« dr. Pfeiferja v »Stražo«, ki je morala zato odstopiti celo stran. V kakšnem duhu vodi »Straža« to nerazumljivo polemiko, kaže najjasneje stavek v njeni notici »Dr. Pfeiferja« dne 19. januarja tl., kjer piše med drugim: »... vendar njegove podkove (dr. Pfeiferja) v tej stroki so prekleto slabe.« Pripomnimo še samo, da sedi v uredništvu Cirilove tiskarne pet duhovnikov!

Narodne sloge bi nas radi učili klerikalni listi, v isti sapi pa proslavljajo svoje urednike, ki ob skrajni jezikovni meji, kjer nimamo po nekaterih občinah niti za občinski odbor zadostnega števila zavednih Slovencev, razbijajo shode neklerikalnih slovenskih strank. Na nekaterih takih shodih so ti klerikalni uredniki, kot n. pr. v

Št. Ilija, Mariji Snežni, torej tik pred Čmurekom, ljudstvo z različnimi fingiranimi lažmi tako nahujskali, da bi prišlo na shodu Samostojne kmetijske stranke skero do krvavega pretepa. Kako to naši narodni stvari na meji škoduje, bi pač vsak pošten Slovenec uvidel, samo klerikalni časopisi si drznejo takšne politične lopovščine še proslavljati kot zaslužno narodno delo (čisto Sušterščekov recept) in v isti sapi frazariti o narodni slogi.

Črna kuga se širi po Galiciji, Rumuniji in Sedmograškem. Naša vlada je poslala na mejo strokovnjake-zdravnike, da zabranijo razširjenje kuge v Jugoslavijo.

Dogodek! Milica Radosavljevič je imenovan za pisara 5. klase v ministru za socialno politiko. »Službene novine« rabijo za to imenovanje 232 besed in 20 ministrskih podpisov. Za pošt!

Organizacija invalidov je imela dne 19. tm. v Ljubljani izvanredni občni zbor, pri katerem se je sprejel predlog združenja častništv in moštva v skupno organizacijo. Za častnike je govoril poročnik dobrovoljec Turk, ki je orisal pomen združenja in pozival k neumornemu delu. Za moštvo govoril je tovariš Roš. Vsi navzoči so se strinjali z združenjem, na kar so se vršile volitve novega centralnega odbora, v katerem imajo častniki 5, moštvo pa 15 glasov. Predsednikom je bil voljen Franc Podmiernik (moštvo), podprednikom Franc Štrukelj (častniki); ta dva, kakor tudi ostali člani odbora imajo vsaj bivališče v Ljubljani. — Pozdravljamo to združenje in upamo, da bo njegovo novo delovanje v resnici v korist članom-invalidom cele Slovenije. Ob enem so se prenesle vse knjige poprejšnje centrale v Celju, potem ko so bile po ukazu okrajnega glavarstva pregledane in kolikor potrebno, popravišene, v delokrog novega odbora, ki bo gotovo z vso natančnostjo deloval v prid svojih članov.

Tiskarska stavka v Zagrebu. Ker so se vsa pogajanja med stavci in tiskarnarji razbila, počeli so stavci v ponedeljek dne 19. tm. z stavko. V Zagrebu izhajata od tega dne naprej samo komunistična »Nova Istina« in socialistična »Sloboda«. Vsi ostali listi bodo izdajali skupno glasilo »Zagrebačke Novine«. Kako dolgo bo stavka trajala, se ne da povedati, vendar upajo, da se bo dosegel kmalu sporazum.

Aretiran klerikalni boljševik. V Leskovcu pri Krškem so zaprli bivšega občinskega tajnika Marinška, ker je hujskal proti državi, pozival ljudstvo, naj ne plačuje davkov, hujskal kmetijske fante na odpor proti državi in vojaški službi. Tiček ima še tudi mnogo drugih pregreškov na vesti.

Mesarski shod v Ljubljani vršil se je dne 18. tm. v Mestnem domu. Navzočih je bilo blizu 400 zborovalcev iz vse Slovenije, med njimi so bili zastopani celjski mesarji po Rebevškem, mariborski po Kirbišu, brežiški po Goropčevškem. Z resolucijo zahtevajo odpravo maksimalnih cen za meso, odpravo vnovčevalnice za živino, odstranitev prekupcev in veletržcev z živino, ki blago iztihataplajo čez mejo. Če ostanejo cene mesu, pa zahtevajo mesarji, da se določijo maksimalne cene živini, da se odpravi carina na življenske potrebščine in da se potom kompenzacija dobavi v državo dovolj oblačilnih predmetov in prepotrebni industrijskih izdelkov. Končno zagotavljajo vlado, da se radevolje pokorijo odredbam, če bodo za njih pravične.

Ljubljanski shod gospodarskih organizacij za definitivno valuto. Dne 18. tm. dopoldne vršil se je v hotelu »Union« v Ljubljani številno obiskani shod, ki so ga sklicale razne trgovske, obrtne in gospodarske korporacije in organizacije zaradi valutne reforme. Govorili so: župan Dr. Tavčar, član trg. zbornice Lenarčič in odbornik Zadržne zveze Dr. Mohorič. Tudi gospodarske organizacije iz Hrvaške so odposlale zastopništvo; v njih imenu je govoril Krajac iz Zagreba. Shod je v testiral proti določeni relaciji en dinar je štiri krone in ugotovil, da pomenijo ravno kar razglašeni ukrepi ministrskega sveta glede valutne reforme na potu do definitivne valutne rešitve naroda korak naprej, vendar pa še nikakor ne prinašajo za gospodarsko politiko naše države neobhodno potrebno enotnost denarja. Zato pozivlja shod vlado, naj nemudoma prične s pripravami za to,

da se novčanica, ki jo finančni minister imenuje kronsko-dinarsko, izmenja za definitivno na al pari vrednosti slonečo novčnico brez relacije.

ŠPORT.

Poročilo Celjskega športnega kluba:

Češki veslači v Ameriki. Posebni brzojav iz New Yorka uredništvu »Sportsmanna« javlja, da je na glavni regati na koncu sezije po reki Harlem zmagal amaterski češki klub »First Bohemian Boat Club« ter dobil tri prva in eno drugo darilo.

Evropsko prvenstvo v težki atletiki bode razpisala čehoslovaška tekoatletska zveza letos v Pragi.

Pri bokerski tekmi Carpentier-Becket v Londonu je stal najdražji prostor za gledalce 60.000 kron (100 funtov).

Poziv A. C. Sparte v Pragi. Athletic Club Sparte v Pragi, prvak »Čehoslovaške nogometne zveze« (v moštvo so igralci Pershiugove Olimpijade), igral bi z brati Jugoslavlani v Pragi in Jugoslaviji ter prosi, da se event. tozadevne dopise pošilja na naslov: Ing. Josip Žofka, Praga I. Perštyu 14.

DOPISI.

Iz Šentjurja ob juž. žel. Prejeli smo: Pod naslovom »trafika milijonarja v Šentjurju ob juž. žel.« ste prinesli v 9. številki od 20. prosinca 1920 notico, v kateri se napada gosp. Adam Kincl. Napad je neumesten in izvira iz krajevnišev preprirov. — G. Bdam Kincl je zaveden Slovenec; na njegovi osebnosti poštenosti ni dvoma. Ako si je pridnostjo pridobil premoženje, ne da bi ravno bil milijonar, kakor se ga naziva v notici, mu more biti to le v čast.

Oplotnica. Ker se je na naši strani pričelo živahno društveno in politično življenje, ni to dalo miru nasprotnikom, in osnovali so si »Orla« ter — svojo štacuno. Mi jim to veselje privoščimo kakor malemu otroku igrace. Samo to si bomo prepovedali, da se cerkvena vrata porabljajo za naznanila, kaj vse se dobi v klerikalni štacuni, n. pr. naznanila za sol itd. — Morda bodo pa kmalu taka naznanila visela tudi na oltarju? — Nepredvidno je tudi, da se cerkvena vrata med službo božjo zaklepajo; kaj pa, ko bi se zgodila kaka nesreča?!

Iz Oplotnice se nam piše: V našem kraju so se pojavile črne koze; v enem slučaju je bolezen končala s smrtjo, v dveh drugih pa se pričakuje ista vsak hip. Radi tega je okrajno glavarstvo v Konjicah prepovedalo shod soc. demokratov, ki bi se imel vršiti 18. tm.; istotako so bile zatvorene dne 19. tm. vse šole. Tudi plesni venček požarne brambe se je moral preložiti.

Od Sv. Trojice v Haložah. Z vso odločnostjo protestiramo, da bi se še kedaj — kakor se je to zgodilo na Novega leta dan — zlorabila prižnica v politično hujskanje poti demokratiški stranki in vladi in za dr. Koroščevo stranko. Upamo, da dobimo kmalu paragrafe, ki bodo političnim hujskarjem v cerkvi, posebno s prižnice in v spovednici, odločno napravili konec. (V tem upanju se ne varate. Le še malo potrpljenja! Op. ur.) — Bivši župan že zopet upa, da spet zasede županski stolec. Ve pa naj, da še nismo pozabili, kako je kot nemškutar ošabno nastopal proti Slovencem in da je bil pri njem v časti samo tisti, ki ga je tituliral s »Herr Bürgermeister«. Naš sedajni gerent pridno skrbi za občane in volilci bomo vedeli, kaj imamo storiti.

TRGOVINA, ORBT IN NARODNO GOSPODARSTVO.

Vzrejte plemenske bike in merjasčke.

V živinoreji smo Slovenci zaenkrat navezani sami nase. Treba bo pokazati, da si moramo sami iz lastne moči pomagati, treba bo pokazati, da si upamo domača živinska plemena sama iz sebe tako daleč izboljšati, da nam bodo dajala višjih užitkov in stem boljših dohodkov. Ne smemo si pa prikrivati, da je to težavna naloga, katero brez smotrenega načrta ne bomo mogli zadovoljivo izvršiti. Pri tem načrtu bo treba žilavega, premošljivega dela živinorejskih strokovnjakov, pridnega in

zvestega sodelovanja živinorejcev samih in pa medsebojnega trdnega zaupanja. Le stemi predpogoji bo naše delo lahko in hvaležno.

Najvažnejša je trenutno gotova oskrba z dobrimi biki in mrjasci. Iz narodno gospodarskih ozirov se ne smemo preveč zanašati na uvoz plemenskih bikov in merjascev iz inozemstva. Treba bo torej iste v domovini vzrejati. Zato polagam živinorejcem na srce, da puščajo lepe junčke in merjasčke za plemo, seveda naj bodo posestniki pri odberi izbirčni. Le potomci zdravih, najbolj dobičkanosnih krav, ki se odlikujejo po dobri mlečnosti, naj ne odberajo v ta namen! Zavedajmo se, da je v pravilni odberi za plemo prihodnost naše živinoreje. Živinorejci naj se poslužujejo pri tem velevažnem delu nasveta g. Živnozdravnikov in živinorejskih inštruktorjev (eden bo imel sedež v Kranju, eden pa v Celju). V plemenske namene so najbolj prikladna jesenska in zimska teleta, vsled tega je ravno sedaj pravi čas, izbrati prave živali.

Opozarjam še na to, da bosta kmetijsko poverništvo in kmetijska družba z naprejem rabila v svrhu pospeševanja živinoreje večje število dobrih plemenjakov, zatoraj se bodo živali z dokazano dorim pokolenjem lahko prodale. Če bi pa ena ali druga žival navzlic vsej promišljeni plemenski odberi in dobri oskrbi ne odgovarjala za plemo, še to ni nobena nesreča, saj jih še vedno lahko pozneje pustimo skopiti ali pa jih vnovčimo za zakol. Rizika torej živinorejec pri tem ne bo imel.

Živinorejci, ki imate lepo in dobro živino, posebno oni iz priznanih plemenskih okolišev vzrejte bike in merjasčke! Pokažite, da imamo smisel in razumevanje za potrebe naše domače živinoreje.

Ing. Zidanšek, živ. nadzdr.

Agrarno vprašanje. Dela za izgotovitev agrarne statistike, ki bo služila za podlago pri definitivnem izvedenju agrarne reforme, so se pričela najprej v smeri, da se ugotovi sedanje stanje veleposestev v vsem našem kraljevstvu. Za Slovenijo in Prekmurje so bila ta dela pred par dnevi končana. Sestavljena je mapa, ki predstavlja stanje veleposestev, kakor tudi pregledne detailne risbe. V Sloveniji je vsega veleposestniškega ozemlja 242.286 ha, od tega odpada na gozdove 171.772 ha. V Prekmurju pride v poštev 19.973 ha zemlje. Istotako se vršijo ta dela v Banatu, po Hrvaškem in v Slavoniji. Stroški agrarne statistike bodo znašali približno 1 milijon kron.

Tvrdekam, ki se zanimajo za skup cestnih vlakov brez tirov, ki bi dobro služili podjetnikom rudnikom in podjetjem za stavbeni material, je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled tozadevni prospekt s cenikom tvrdke »Autorba« v Olomucu.

Razpise o prodaji lesa morajo glasom odredbe glavnega poverjenika za agrarno reformo z dne 9. januarja t. l. nadzorniki in uprave veleposestev razglasiti tudi v »Šumskem listu«, ki izhaja v Zagrebu.

Določila za uvoz blaga in za izvoz blaga iz novih pokrajin, priklopljenih k Italiji izdana do 30. nov. 1919, so interesantom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Odprava tranzitnih ovir pri prevozu blaga preko Grčije. Glasom obvestila ministrstva trgovine in industrije je grška vlada odpravila tranzitne ovire, ki so se dosedaj delale pri prevozu tranzitnega blaga preko Grčije v našo državo. Za blago, ki pa se kupi v Grčiji in se uvaža v našo državo, ostanejo vse dosedanje odredbe grške vlade, posebno ta, da se mora dati za kupljeno blago kompenzacija in kaveja v valutah gotovih držav, v veljavi. Predmetno obvestilo je interesantom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Gorostasno podraženje. Poročevalec za nauk Leuthner (soc. demokrat) naglašal je v debati o avstrijskem proračunu neznosno podraženje vseh predmetov, ki se rabijo pri predavanju na univerzah. — Pravi, da stane 1 kg kokaina sedaj 48.000 kron, med tem ko je stal prej par sto kron, 1 kg morfija stane 25.000 kron, 1 kg joda 3500 kron, 1 kg platine 650.000 kron (prej 3300 kron). Nadalje izjavlja, da je pri sedajnem položaju, pri nezadostnem zalaganju z tehničnim orodjem znanstveno delo popolnoma nemogoče.

Izmenjava krone. Iz pogovora želne predsednika g. dr. Žerjava z urednikom »Slov. Naroda« posnema sledede izjave dr. Žerjava glede valutne reforme, ki naj služi javnosti v pojasnilo. Nimamo še sicer službenega komunikeja o ministrskem sklepu glede izmenjave kron, vendar je to gotova stvar. Šlo se je kratko za to, ali bo jedinica našemu novčnemu sistemu krona ali bančni dinar. Relacija ni bila glavna stvar. Znana resolucija JDS je akcijo zdatno podprla s tem, da zahteva vzeti slabšo valuto za jedinico, sicer bi postala boljša valuta tudi slaba. Res imamo sedaj še dve valuti, vendar je to le provizorično in boljše, nego da postane dinar jugoslovanska edinica. Do parlamentarne odločitve bomo imeli dvoje valut: bančno krono in bančni dinar. Da se onemogoči ponarejanje in vtihotapljanje avstrijskih kron, porabil se bo za sedaj že tiskan »državni« dinar, ki bo pretiskan na obeh licih z štirikratno kronsko veljavo. To, kar je pod tem tiskom, nas prav nič ne moti. »Državnega« dinarja ne bo, zlasti ne kot edinice. Naša nova krona (ali kako se bo že imenovala, nam je vseeno), je od banke prevzeta; za banko pa jamči država, to je glavno. V kronskem področju se bo pa računalo in plačevalo le v bančnih kronah. Ker bo še le parlament določil zlato podlago kroni in dinarju, bo tudi razmerje med obema takrat rešeno. To pa ne sme nikogar motiti, če bo imel mesto starih avstrijskih bankovcev po 20, 50, 100 kron, nove bankovce po 40, 80, 400 kron v žepu. Ostal nam bo začasno še 1-, 2- in desetkronski papir za sedaj, katerega sicer tudi prevzame banka, za katerega pa še ta hip ni natisnjen novi papir, vendar nevarnost vtihotapljenja in ponarejanja pri teh majhnih bankovcih ni tako občutna. Tudi ta umazan papir bo treba čimprej spraviti iz prometa. Če bi se izmenil dinar danes za 4 krone bi nam bilo to najljubše, ker bi imeli v celi državi potem le eno edinico. Po preteku par mesecev pa ta izmena v razmerju 1 : 4 menda ne bo več šla, ker bo krona v veljavi rastla. Kdor bi toraj našo krono grdil, škodil bi našemu gospodarstvu!

RAZNE VESTI.

Zadolžena Evropa — 1000 milijard. — »Riječ SHS« piše: Finančni strokovnjaki računajo, da pritiska Evropo okrog tisoč milijard frankov dolga, ki so se porabili v vojne svrhe. Ta dolg se mora enkrat popolnoma vrniti; zaradi tega pa bo morala varčevati in stradati cela Evropa najmanj eno celo človeško generacijo, da se reši tega bremena. S tem pa bi bil odrinjen le dolg, ki je nastal z vojno; izven tega je pa treba nujnih sredstev za obnovo življenja, za popravo opustošenih krajev, za novoureditve tovarn, rudokopov in železnic. Porazene države morajo zbrati sredstva za ogromne vojne odškodnine. Kako naj se reši ta problem? Da bi bil kdo nosil taka bremena, tega še zgodovina do danes ni videla! Ta problem je tako velik, da se zdi, da se gotovo cela Evropa in vsaka država boji vsotiti v njegov celi obseg, v njegove posledice. Zdi se, da se večina držav pripravlja, da iznajde nove davke. Živi se dalje na kredit, kakor za vojne. Radi padanja valute je življenje vsake države mnogo dražje in tako pride, da se v minulem letu nobena država evropskega kontingenta ne le ni dvignila in ojačila, ampak skoraj vse padajo v še večje dolgove, kakor so padale z avtomatično pravilnostjo vsako leto za časa vojne. O stanju državnih dolgov danes nimamo mednarodnega pregleda.

Naš poročnik zaplenil italijansko jadrenico. Na večer 5. decembra t. l. pribežala je vsled nevihte italijanska jadrenica »Ularia Filomena«, ki je vozila iz Trsta v Cane, v Ercegnovi. Poveljnik ladje, Anton Spuco, je predložil pomorski oblasti pravilne dokumente in navedel vzrok prihoda v Ercegnovi. Poveljnik jugoslovanskega oddelka, neki srbski poročnik, pa je vključil zatrdilo pomorskega poveljnika, povabil brodolastnika s seboj, mu listine zaplenil in ga poslal s stražo 4 mož na jadrenico. Te sovražne odredbe so se dvignile šele 7. decembra, ko je dobil poročnik navodila jugoslovanskega poveljništva v Dubrovniku, na kar je jadrenica zopet odplula.

Zaloga tu- in inozemskega
manufakturnega blaga.

Karol Vanič, Celje

Prešernova
ulica št. 15.

Zadnja poročila

Sladkorna industrija na Sloven-
skem.

Ljubljana 21. januarja. Poverjeni-
štvo za kmetijstvo obravnavalo je pri-
enketi dne 20. t. m. vprašanje slad-
korne industrije v Sloveniji ob obilni
udeležbi interesiranih krogov. Ustvaril
se je načrt za uvedbo sladkorne in-
dustrije, po katerem se naj uvede in
podpira kultura sladkorne pese, kjer
je zato ugodna zemlja, poučujejo go-
spodarji, naprosi časnikiarstvo, duhov-
ništvo in učiteljstvo, da stvar podpira,
da se v kmetijskih šolah o kulturi
sladkorne pese poučuje, da se od vla-
de in merodajnih faktorjev doseže vse
potrebno glede primerne prostora
(daljno izsuševanje ljublj. barja i. dr.)
konečno na podlagi teh pogojev pre-
trese vprašanje ustanovitve sladkorne
tovarne.

Klici iz Splita.

Split 20. januarja. »Nova Doba«
prinaša pod naslovom »Popustljivost
ima tudi meje« poziv, v katerem za-
hteva najodločnejše nastopanje naše
vlade oz. mirovne delegacije v Parizu
v dosegu združitve vsega dalmatinske-
ga ozemlja z otočjem, posebno s Spli-
tom vred z Jugoslavijo. V zadnji uri
drhtijo srca vsega prebivalstva v stra-
hu in željno pričakujejo rešitve izpod
tujega jarma, da pohitijo v naročje
edine domovine — Jugoslavije.

Razširjenje stavke v Italiji.

Trst 20. januarja. Stavki italijan-
skih poštinih in brzojavnih uslužben-
cev pridružili so se tudi železničarji v
Juljski Benečiji. Istotako so sklenili
tržaški železničarji, da začnejo stav-
kati danes ob 24. uri 1 min.

Razburjeni Italijanaši.

Split 20. januarja. Zadnje vesti iz
Pariza so tukajšnje Italijanaše velikan-
sko razburili. Sklicali so shod, na ka-
terem so hoteli protestirati proti skle-
pom mirovne konference. Italjansko
poveljništvo je shod prepovedalo in
zastražilo vsa javna poslopja ter
oni del mesta, kjer stanujejo Jngoslo-
vani, da se preprečijo izgredi.

50 milijonov Italjanov!

Trst, 20. januarja. »Osservatore
Triestino«, tržaški uradni list, prinaša
gorostasno vest, da je vseh Italjanov
50 milijonov. Ker je ta list »uradni
list«, ki bi moral vedno in povsod pi-
sati resnico, mora biti toraj tudi to
resnica. — Vest se glasi: Po najno-
vejši statistiki je na vsem svetu 50
milijonov Italjanov. V starih mejah jih
je 38 milijonov, v odrešenih deželah
in pokrajinah 4 milijone — (avstrijska
statistika leta 1910 šteje nekaj čez
700.000 oseb italjanskega občevalnega
jezika; »Osservatore Triestino« imel je
gotovo greenwichski teleskop za očala,
da je videl v 700.000 kar 4.000.000!
Op. ur.). — V Ameriki, kolonijah in
po drugih državah pa 8 milijonov
(tudi tukaj je pogledal za polovico
pregloboko. Op. ur.)

Listnica uredništva.

Amalija Schmauz Šostanj: Sami
priznavate, da Vaš sin Ivan Schmauz ni
bil vzgojen v narodnem, ampak v vo-
jaškem duhu in da slovenščine ni vešč,
ker je bil vedno v tujini, — drugzega
pa tudi »Krajevna organizacija JDS v
Šostanju« v svoji notici ni trdila in torej
ni potrebno Vašega obširnega pojasnila
objavljati.

Ne morate spati?

Niti delati?
Imate nervozne bolečine? Občutek zado-
voljstva doprineše Vam Fellerjev pravi
Elza-fluid, 6 dvojnatih ali 2 veliki spe-
cijalni steklenici 27 K.

Trpite na počasni prebavi? Zaprtju?
To zlo se odstrani s pravimi Fellerjevimi
Elza kroglicami 6 škatljic 12 K. Zelo dec
okrepčujoča švedska tinktura, steklenica
12 K. —

Evgen V. Feller, Stuhica dolnja, Elza-
trg št. 356. Hrvatska. 1590 D 15—3

Mlin in žaga,

pet poslopij z opeko kritih v dobrem
stanu, 12 oralov posestva in 8 arov
gozda **se proda**. Cena se izve pri
Franc Dobiču, 72 3—1
posestniku v Košnici 17 pri Celju.

Štev. 1/2—20.

Razglas.

V takojšnji informaciji glede izdajanja
izvoznice naj služijo javnosti sledeči po-
datki:

1) Načeloma se ugotavlja, da za potni
prigrizek v skupni teži do 5 kg ni treba
nobene posebne dovolitve. Kot prigrizek se
smatra le kruh, sir, prekajeno, kuhano ali
pečeno meso, jajca, surovo maslo, konzerve
in pijače.

2) Izvoznice se izdajajo le državljanom
kraljestva SHS in le na podlagi pismene,
pravilno kolkovane prošnje (kolek po 2 K).
Priložen mora biti ovitek z naslovom stranke
ter z znankami pravilno žigosan bankovec
po 10 K ter popolnoma vidiran potni list,
znesek po 20 v tiskovino. Na ustmeno
prošnjo se izvoznice dosledno ne izdajajo
več.

V prošnji je navesti dan potovanja.
Rok za izvoz živil ne sme presegati raz-
dobja 10 dni; podaljšanje tega roka je iz-
ključeno; nova izvoznica se mora izstaviti
le na podlagi nove prošnje. Za izgubljene
izvoznice se ne izdajo dvojniki.

Na izvoznici je potreben razven tega
vizum one države, v katero potuje stranka.

3) Osebe (tudi tuji državljani), ki se
za stalno izselijo v inozemstvo, morajo pri-
ložiti prošnji potrdilo občine, oz. policijskega
ravnateljstva, da ji je stanovanje odpove-
dano in da se za stalno izseli v inozemstvo.
V potrdilo naj bude nevedeno število rod-
binskih članov, ki se izselijo, označen naj
bude tudi točno na izselitve.

Stranka mora nadalje predložiti potrdi-
lo občine ali hišnega gospodarja, da ima
živila v resnici že v zalogi. Nedopustno je,
da bi si stranka še le na podlagi izdane
izvoznice nabavila živila.

4) Tuji državljani, ki imajo svoja po-
sestva ozemlju kraljestva Srbov, Hrvatov
in Slovencev, oz. tostran demarkacijske črte,
so upravičeni izvoziti iz svojega posestva
ono količino živilnih potrebčin, ki je po-
trebna za lastno prehrano in za prehrano
njihove družine in sicer za dobo enega leta.

One osebe, ki žele prepeljati hrano iz
svojega posestva preko državne meje, oz.
demarkacijske črte, morajo nasloviti na
ministerstvo za prehrano in obnovo dežel
v Beogradu tozadevno prošnjo, v kateri naj
bude točno označeno število družine potr-
jeno od pristojnega oblastva glede istinosti
števila. Dalje mora biti priloženo potrdilo
oblastva, v čegar okraju leži posestvo, glede
velikosti posestva in donosa žetve in pa da
je prosilec lastnik tega posestva.

Ministerstvo za prehrano in obnovo
dežel bode na podlagi teh svedočb določilo
količino hrane, katero bodo prosilci lahko
izvozili.

5) Beguncem izdaja izvoznice izklju-
čeno le odsek za prehrano. V prošnji za
izvoz živil in živine, ki se naslovljajo na
pristojno glavarstvo, naj bude razvidno št.
oseb, ki se presele ter množina živil, ki jo
hoče posamezna družina seboj vzeti. Prošnji
naj bude priloženo potrdilo pristojnega žu-
panstva, da je stranka v resnici pridelala
omenjena živila in glede živine, da jo je
pri svoječasnji evakuaciji pripeljala seboj
v sedanjo občino.

Okrajno glavarstvo Celje, dne 16. jan. 1920.
Za okrajnega glavarja:
Dr. Žužek I. r.

Stole, žimnice, razno pohištvo
in **tapetniške izdelke** ima v
založbi:

Marija Baumgartner
Gosposka ulica 25.

Naročila se izvršujejo točno in solidno.

Oskrbnik

starejši, zanesljiv in zastopen
z dobrimi spričevali se išče
za večje posestvo blizu
Celja.

Nastop takoj. Ponudbe na
upravo lista

„Nove Dobe“

106 2—1

Za maškerado!

Proda se lep in dobro ohranjen
kostum „španski bikoborec“.
Naslov v upravi lista.

105 3—1

Sedlarska in tape- tarska delavnica

Iv. Strelec

245 104—86

Celje, Samostanska ulica štev. 16.

Pridne in zanesljive

kolporterje

sprejme upravnništvo

„Nove Dobe“

v Celju.

Izdelovanje vseh vrst čevljev
od priprostih do najfinejših
po dnevni cenah 45 150—7

Rud. Zontič

Celje (blizu kolodvora)
Kocenova ulica štev. 2.

Več viničarskih družin

z močnimi delavci se sprejme
pod zelo ugodnimi pogoji.

4-4 Naslov pove uprava 79

„Ptujškega lista“

v Ptuj.

Kupim novejšo

ali trgovino ali dvorišče
za trgovino

hišo v Mariboru, Celju ali tudi v Ljubljani.

Prodam ali zamenjam tudi dvonadstropno, v slogu vile zidano hišo, staro 15
let, s parketi, vodovodom in elektr. razsvetljavo, z lepim cvetličnim in sadnim
vrtom, vse skupaj 600 □ sežnjav, v najlepši legi v Beljaku. — Dopisi pod
»Hiša, pošta Sv. Jakob ob Rožu«.

101 3—2

Knjigarna,
umetnine,
muzikalije

Goričar & Beskovšek: Celje

Zaloga papirja, pisalnih in risalnih potrebčin na debelo in drobno.

Hotel pri "Kroni"

Izvrstna vina, vedno sveže pivo in vsak čas toplo
in mrzla jedila. Sprejemajo se tudi abonementi. Na
razpolago so tudi konjski hlevi.

Za obilen obisk se priporoča Adolf Kovač.

1664

FRANC KRAMAR

Na debelo in drobno!

CELJE

Na debelo in drobno!

375 52—41

Zaloga igrač, galanterijskega, norimberškega
in modnega blaga ter kranjskih izdelkov.

Velika zaloga najboljših stročnic in cig. papirja.

Preselitev.

Brivski salon za dame in gospode

Kapus & Kokole

112

se je preselil iz Kralja Petra ceste 1
na **Glavni trg št. 19**, nasproti trgovine **Stiger**.

Priporoča se nadalje vsem za prijazno naklonjenost.
Brivski salon je moderno in higijenično opremljen.